

5.1.12
ש.מ 14535

לכבוד
תא"ל דני עפרוני
הפרקליט הצבאי הראשי
באמצעות פקס: 03-5694526

שלום רב,

הנדון: ירי כדורי "טוטו" במהלך ההפגנה בא-נבי סאלח, 23.12.11

ב-23.12.11, במהלך ההפגנה השבועית בכפר א-נבי סאלח, ירה קלע תחמושת 0.22 (המכונה "טוטו") על צעיר פלסטיני שיידה אבנים לעבר החיילים, ממרחק של כמה עשרות מטרים. מן התצפית של דוברת בצלם, שרית מיכאלי, שתיעדה את ההפגנה, עולה כי הירי נעשה בשלהי ההפגנה, כאשר במקום נותר מספר מצומצם של מידי אבנים. הצעיר נפגע ברגלו ופונה לקבלת טיפול רפואי. לאחר האירוע אישר דובר אוגדת איו"ש, סרן ברק רז, בחשבון הטוויטר שלו כי באירוע נורו כדורי "טוטו" ומסר כי הירי נעשה בהתאם להוראות ובאישור.

בצלם תיעד בשנה האחרונה שני מקרים נוספים של חשד לשימוש בתחמושת בקליבר 0.22 בהפגנות בגדה המערבית: ב-18.2.11 נפגע צעיר בהפגנה בבילעין. המקרה נמצא בחקירת מצ"ח (מכתב מהפרקליטות הצבאית לעניינים מבצעיים: חק 20114100250 מה-5.12.11). ב-15.4.11 נורה מפגין נוסף בבילעין. המקרה נמצא עדיין בבירור (מכתב מהפרקליטות הצבאית לעניינים מבצעיים: חק 20114100423 מה-28.8.11). בנוסף, פגיעת כדורי 0.22 גרמה בעבר למותם של לפחות שני בני אדם: עז א-דין אל ג'מאל נהרג ב-13.2.09 בחברון ועקל סרור נהרג ב-5.6.09 בניעלין.

במענה לאחת מפניותיו הקודמות של בצלם אליכם בנוגע לירי כדורי "טוטו", השיב לנו ב-15.3.09 רס"ן יהושע גורטלר, אז עוזר משפטי לפצ"ר, כי "צה"ל אינו רואה ברובה 'רוגר' אמצעי לפיזור הפגנות או הפרות סדר, וכי אמצעי זה אינו מהווה תחליף לשימוש באמצעים המיועדים לפיזור הפרות סדר". כן נטען באותו מכתב כי הכללים לפתיחה באש בנשק זה "הינם מחמירים ביותר, ומקבילים, ככלל, לכללי הפתיחה באש החלים על תחמושת חיה 'רגילה'" (שלכם: (38)יש 190594).

בניגוד לדבריו של סרן ברק רז, נסיבות האירוע נשוא מכתבי זה לא מצדיקות שימוש בירי של כדורי "טוטו" בהתאם לתנאים שפורטו במכתב זה. החיילים לא היו נתונים בסכנת חיים והיו מצוידים באמצעים לפיזור הפגנות, כגון גז מדמיע, שבו השתמשו קודם לכן בהצלחה כדי לפזר את מידי האבנים.

בהתחשב בדברים אלה, נבקש כי תיפתח חקירה לבדיקת הנסיבות שהובילו לירי כדורי ה"טוטו" במהלך ההפגנה בא-נבי סאלח ב-23.12.11. על החקירה להתייחס גם לאחריותם של הדרגים הבכירים ולבחון את ההוראות שנתנו לחיילים ואת הדרך בה וידאו כי הוראות אלה מיושמות. כן נבקש להבהיר באופן חד משמעי לדרג הפיקודי, לכוחות הפועלים בשטח ולדובר האוגדה כי השימוש בתחמושת בקליבר 0.22 מקביל לשימוש בירי של כדורים חיים אחרים ולכן אסור להשתמש בו לצורך פיזור של הפגנה.

בברכה,

גיסיקה מונטל
בצלם

העתק:

סא"ל רונן הירש, הפרקליט הצבאי לעניינים מבצעיים, באמצעות פקס: 03-5126475/03-5126479
תא"ל חגי מרדכי, מפקד אוגדת איו"ש, באמצעות פקס: 02-9970436